

Hagyatéki eljárás ügymenete

Az ügyintézéshez szükséges:

A halott vizsgálati bizonyítványon hozzátartozóként feltüntetett személyt értesítjük az eljárás megindulásáról, és arról, hogy leltárfelvétel céljából mikor és hol jelenjen meg. Az értesítésben tájékoztatjuk arról is, hogy a leltárfelvételhez milyen dokumentumokra, adatokra lesz szükség. A leltárfelvételhez elegendő az értesített személynek megjelenni, nincs szükség valamennyi öröklésre jogosultnak a jelenlétére. Ha a hozzátartozó nem rétsági lakos, akkor megkeressük lakhelye szerinti Polgármesteri Hivatalt, és ott történik a leltárfelvétel.

A hagyatéki eljárás jogszabályban pontosan meghatározott és körülírt nemperes eljárás, amely az örökhagyó halálának bekövetkeztével rendezi a hagyaték sorsát.

Ügyintézés díja:

Az eljárás hivatalból indul és illetékmentes.

Leírás:

A hagyaték leltározása során az örökhagyó és a hagyatéki eljárásban érdekelt jogszabályban meghatározott adatainak, valamint a hagyatékba tartozó vagyonnak, továbbá az ezekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott nyilatkozatoknak a beszerzése és rögzítése történik.

A hagyatéki eljárás a jegyzőnek az örökhagyó haláláról való értesülésével indul meg, ez az értesülés a következő módokon mehet végbe:

- a halott vizsgálati bizonyítvány alapján, ennek hiányában
- a holtanak nyilvánító vagy a halál tényét megállapító végzés alapján, vagy
- olyan személynek a bejelentése alapján, akinek a hagyatéki eljárás megindításához jogi érdeke fűződik.

A jegyző az eljárás megindulását követő nyolc napon belül kezdi meg a hagyaték leltározását. A leltározást a közjegyző végzi abban az esetben, ha a leltár felvételének vagy kiegészítésének szükségessége a jegyző vagy a jegyző által megbízott ügyintéző eljárása után merült fel. Ebből a célból a közjegyző az illetékes jegyzőt is megkeresheti.

A jegyző (és a közjegyző) illetékességét a hagyatéki eljárásban (és így a leltározás tekintetében is) a következők alapozzák meg:

- az örökhagyó utolsó belföldi lakóhelye, ennek hiányában
- az örökhagyó utolsó belföldi tartózkodási helye, ennek hiányában
- az örökhagyó belföldi elhalálozásának helye, ennek hiányában
- a hagyatéki vagyon fekvésének helye, ennek hiányában
- a Magyar Országos Közjegyzői Kamara - az öröklésben érdekelt hozzá benyújtott kérelme alapján történő - kijelölése.

Ha a vagyon fekvése szerint több jegyző illetékes, az lesz az illetékes, amelyik előtt az eljárást előbb megindították.

A hagyaték leltározását a következő esetekben kell elvégezni (a törvény négy esetkört határoz meg):

Ha a hagyatékban

- belföldön fekvő ingatlan van,
- belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedés van,
- lajstromozott vagyontárgy van,
- a törvényben megállapított öröklési illetékmentes értéket meghaladó értékű ingó vagyon van, vagy
- a jegyző vagy a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján valószínű, hogy a bejelentett hagyatéki tartozások meghaladják a hagyaték értékét.

Ha az öröklésben érdekelt ezt kéri, továbbá ha más kötelező leltározás alá eső vagyontárgy nincs, a hagyatéki eljárás egyes meghatározott érdekeltjeinek kérelmére leltározni kell a kérelmező hagyatéki eljárásban való érdekelttségét megalapozó vagyontárgyat.

Ha az örökösként érdekelt

- öröklési érdeke veszélyeztetve van és
- méhmagzat,
- cselekvőképtelen, valamint korlátozottan cselekvőképes kiskorú,
- cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes nagykorú,
- ismeretlen helyen lévő személy,
- ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy, vagy
- csak a Magyar Állam,
- az örökhagyó alapítvány-rendelése esetén.

A leltár elkészítésének határideje harminc nap, melyet a jegyző kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről

való tudomásszerzésének napjától kell számítani. A leltár elkészítését követő öt napon belül a jegyző a leltárt megküldi a közjegyzőnek, valamint a gyámhivatalnak is, ha az öröklésben érdekelt törvényes képviselő nélkül jár el, és a törvényben meghatározott személyi körbe tartozik.

A hagyatéki eljárásról szóló törvény külön szabályokat tartalmaz az olyan vagyontárgyak leltárba vétele tekintetében, melyek felett az örökhagyó tulajdonjogát valamilyen speciális körülmény érinti, például külön fel kell tüntetni a leltárban, ha az örökhagyó tulajdonjoga nyilvántartáson kívüli.

A leltárba felvett ingatlan értékének meghatározásánál az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője által az illetékekről szóló törvény szerint kiállított adó- és értékbizonyítványban foglaltakat kell alapul venni, továbbá az öröklésben érdekelt az érték tekintetében nyilatkozatot tehetnek.

Ha a hagyatéki eljárás során adat merül fel arra vonatkozóan, hogy a hagyatékba olyan vagyon, vagyონrész vagy vagyontárgy tartozhat, amely egy másik hagyatéki eljárásban még nem lett teljes hatállyal átadva, e vagyontárgyat fel kell venni a leltárba, és meg kell jelölni e körülmény mellett a másik hagyatéki eljárást lefolytató közjegyzőt is, e közjegyzők eljárásuk során kötelesek együttműködni.

A következő esetekben a leltározást a szemlére vonatkozó szabályok szerint végzi el a jegyző:

- az öröklésben érdekelt méhmagzat, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, ismeretlen helyen levő vagy ügyeinek vitelében akadályozott személy öröklési érdeke veszélyeztetve van,
- örökösként csak a Magyar Állam érdekelt, vagy
- a jegyző vagy a közjegyző indokoltnak tartja, vagy
- helyszíni leltározást az örökösként érdekelt személy, a végrendeleti végrehajtó, a hagyatéki hitelező vagy a gyámhatóság kéri.

A leltár felvételének helyéről és idejéről az ismert öröklésben érdekeltet értesíteni kell.

A szemle mellett meghallgatással is megállapítható a hagyatéki leltár tartalma, erről szintén értesíteni kell az előbbi érdekeltet azzal, hogy távolmaradásuk nem akadályozza a leltár felvételét.

Vonatkozó jogszabályok:

- 2010. évi XXXVIII. törvény a hagyatéki eljárásról - 6/1958. (VII.4.) KIM rendelet a hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről

-2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről